

A nő a telefonban azzal kezdi, hogy tényleg maga az? Mert hetek óta próbálnak elérni, és már kezdték feladni a reményt. Valamennyire tulajdonképpen érdekel, végül is hogyan derítették ki a számomat, de nincs kedvem rákérdezni, a nő pedig nem tér ki rá. Helyette belevág a mondandójába. Huszonöt napja halt meg az apám, ott, a kórházban. Az élettársát már eleve eszméletlenül találták, és a kórházba érkezés után pár órával meg is halt. Apám egészen sokáig – másfél hétig – bírta, de nem javult az állapota, és végül ő is feladta. A nő konkrétan ezt a kifejezést használja, amitől az az érzésem, mintha apámat szeretné felelőssé tenni. Halló, ott van még? Köhögök egyet. Igen, értem. És feltételezem, akkor már a temetés is lezajlott. A nő erre csak annyit mond: hát le. Majd végül mégis folytatja: sajnos nem tudtuk önt időben elérni, pedig tényleg próbáltuk. Rendben van. Akkor köszönöm a tájékoztatást. Isten áldja, uram. Leteszem a telefont, és becsukom a konyhaablakot. Bort töltök, és mellé egy Becherovkát. Nem tudtam, hogy apámnak volt valakije. Isten áldja, uram? Még csak az kéne.

Kicsit rosszul érzem magam, amiért ürügynek használom apám halálát az utazásom meghosszabbítására. De akkor is erre hivatkozok, amikor felhívom Vibekét, a feleségemet, akivel most afféle mosoly-szünetben vagy miben vagyunk. Ezért is jöttem haza. Men hva er det som skjedde¹, kérdezi aggódva, úgyhogy röviden elmondom. Nem tud rá mit felelni, némán szuszog a telefonba. Stakkars du², mondja, de az együttérzés sosem volt az erőssége, úgyhogy nem is próbálkozik tovább. Abban maradunk, hogy majd hívom. Aztán töltök még egy pohár bort.

Másnap, miközben a pirosnál állok, azon gondolkodom, hogy az öcsém és a bátyám vajon tudják-e. A bátyám biztos, szerintem ő azóta is a faluban lakik, vagy legfeljebb mellette valahol. Az öcsémről nem tudok semmit. Emlékszem, azt is csak akkor tudtam meg, hogy a szakmunkásképző után elment estire érettségizni, amikor anyám felhívott, hogy közben már felvették egyetemre is. Te is felhívhatnád néha, mondta mindig, de csak úgy, súly nélkül, aztán folytatta az élménybeszámolóit. Utólag kiderült, hogy kilenc éve én beszéltem vele utoljára, közvetlenül a balesete előtt. Fülüketítően dudálnak mögöttem, de olyan hosszan, hogy indulás helyett kiszállok az autóból, és csak nézek a mögöttem állóra. Normális vagy? Újabb dudálás a válasz. Hát nem volt honvágyam.

Háromnegyed óra múlva ki is érek a faluba. Többször is lehet hallani olyasmit, hogy aki hosszú idő után tér vissza a szülőfalujába, mindent kisebbnek lát. Nekem nincs ilyen érzésem, az utcák, a házak árnyalatnyit sem változtak, még az egykori pártház is ugyanúgy, üresen áll. A fákat valószínűleg metszeni kezdte az önkormányzat, korábban nem voltak ilyen szabályosak. És a főutcán itt-ott új, csinos tujákat ültettek. Páran átfestették a házukat vagy a kerítést. De új házak nincsenek, egy darab se. Alig pár perc alatt körbekocsikázom a falut. Az első ember, aki szembejön velem, pont Katika néni, a volt óvónőm. Bambán biciklizik, és bambán bámul rám is. Persze butaság azt gondolni, hogy megismer, mégis farkasszemmel nézek vele, hátha. Még felhúzott ablaknál is hallom a biciklije nyikorgását.

Félreállok egy percre, mielőtt bekanyarodnék az utcánkba. Elszívok egy szál cigarettát. Nyolc hónapja érintetlenül hever a doboz a kesztyűtartóban, de most mindennél jobban kívánom. Rögtön elszívok még egyet. Mi van, ha összefutok a bátyámmal? Persze miért lenne itt szerda délután kettőkor. De végül is, én is itt vagyok. Nem nagyon fűlik a fogam egy találkozóhoz. Megnézem a visszapillantóban, hogy festek. Szerintem jól, leszámítva, hogy nagyon sápadt vagyok. Valamiért továbbgondolom ezt, és hallom a fülemben, ahogy a bátyám elkezd kritikálni a norvég időjárást. Hogy még rendes napfény sem

¹ De hát mi történt?

² Te szegény.

éri az embert! Évek óta nem beszéltem vele, most mégis a fülemben hallom azt a rémes, bölcselkedő hangját. A legidősebb fiú, az örök hűséges, aki sosem került messze a szülői háztól. Valóságos szent. Az ötödik cigarettát szívom.

Megáll mellettem egy biciklis öregúr, és megemeli a sityakját. Adjisten. Keres valakit? Jónapot, mondom, és lehúrom az ablakot. Jónapot Rezső bácsi, Robi vagyok, a Mécsesnek a fia. Az öregúr – akiről csak remélni tudom, hogy tényleg a Rezső bácsi az, apám volt munkatársa a téészenben – közelebb jön az autóhoz, és összehúzza a szemöldökét, úgy méreget. A Mécsesnek? Melyik vagy te? Én vagyok a középső, mondom erre. Úgy, szóval a középső. A külföldi, teszi hozzá tájékozottan. Bólintok, ő pedig hümmög egy kicsit a megsárgult bajsza alatt, majd végül kiböki. Hát a Mécses az meghalt. Most, nemrég. Kiszállok az autóból, és cigarettával kínálom az öreget. Tudom, hogy meghalt, Rezső bá, azért jöttem. Aztán felajánlom, hogy igyon meg velem egy pohárral az Erika presszóban. Miközben baktatunk a főúton, alig kétszáz méterre van a presszó, az öreg felvilágosít, hogy már nem Erika presszónak hívják, hanem Hat Csöcsnek, mert az Erika két lánya is beszállt.

A szomszédok hívták ki a mentőket. Négy napja nem látták apádékat se az utcán, se a kertben. WC volt ugyan a házban, ők mégis a régi pottyantózt használták már évek óta. A harmadik nap a kerítésnél már érezni lehetett a szagokat, de hallani semmit nem lehetett, hiába kiabáltak a házba. Végül aztán valaki bemerészkedett. Nyitva volt az ajtó, nem zárja errefelé senki. Akkor látták, hogy a Tibike már nincs is magánál. Én azóta sem tudom, mi történt, de össze-vissza volt már aszva, mintha csak úgy magától kiszáradt volna. Az apádnak meg el volt törve a lába, és hasonló állapotban volt, de ő még eszénél volt.

Tibike? Milyen Tibike, Rezső bá? Hát a Tibike. A postás Tibi. Elkergette otthonról az asszony. Vagy ő jött el? Tudom is én, nem volt maradása. Egy időben együtt ittak apáddal itt, a Hat Csöcsben, meg máshol is. Aztán, mivel nem volt hova mennie, valahogy mindig apádnál kötött ki. Aztán ott is maradt állandóra. Az öregember itt szünetet tart, és kér még egy kör Unicumot. Mit akar nekem mondani, Rezső bá? A kelleténél talán ingerültebben teszem fel ezt a kérdést, mert az öreg értetlenül néz rám. Aztán legyint. Ja, értem már, fiam, de nem akarok én mondani semmit. Nincs is mit mondani. Apád özvegyember volt, a Tibike meg gyógyós. Legalább volt társaságuk. Nem olyan könnyű ám egyedül élni, higgyed el. Hogy érti, hogy gyógyós? Hát gyógyós. Fogyatékos. Nem tudtad? Valami a-betűs neve is van a fogyatéknak. A házat is ő égette le még három éve. Persze nem direkt. De a tűz után még hülyebb lett. Majdnem bennégtek mindketten.

A harmadik Unicumot már nem iszom meg, hanem megköszönöm az öregnek a beszélgetést, majd visszabattyogok a kocsihoz. Hogy némileg kitisztuljon a fejem, elszívok még egy szál cigarettát. Aztán már nem halogathatom tovább, behajtok az utcánkba. A házból, a mi egykori házunkból már csak romok maradtak. A tető félig még megvolt, meg a négy fal közül kettő. A másik kettő többnyire lebomlott, valahol csak derékig ért. Az ajtó még a helyén volt, ablak viszont már nem volt sehol, csak szőnyegek meg ruhadarabok felszögelve a nyílásokra. Az igazán furcsa viszont mégis a fa, ami a ház kellős közepén nőtt, és a felső ágak már kikandikáltak a tető résein.

Belépek az udvarra, és körbejárom a házat, jobban mondva a maradványait. A fa tényleg a ház közepén nőtt. Gőzöm sincs, milyen fa lehet. Veszek egy mély levegőt, és belépek a házba. Lényegében teljesen üres. Az egykori konyha helyén csak törmelék és szemét áll, majdnem embermagasságú kupacban. A fürdőszobában megvan még ugyan a WC-kagyló, de a tartálynak már nyoma sincs, ahogy kézmosó csapnak se. A két, hátsó udvarra néző hálósobának omlottak be a falai. Egyedül az egykori nappali van úgy-ahogy berendezve, de a beton már teljesen rípiyára tört, csak a sarkokban maradt egyben. A helyiségnek nagyjából a közepén nőtt ki a fa, aköré pedig a földre vetve két priccs. A fa ágaira van kifesztve egy-egy zsinór, gondolom, ruhaszáritónak vagy csak szimplán tárolónak. A sarokban az egyik,

viszonylag ép állapotban maradt konyhabútor áll. Az élfóliák és a fogantyúk hiányoznak róla, máskülönben meglepően jól tartja magát. Kinyitom: semmi más nincs benne, csak krumpli, a nagya már elfonnyadt, és a szagból ítélve az alsók meg is rohadtak. Ezen kívül csak egy raklapokból tákolt asztalszerűség és két selejtes műanyag szék található a házban. A priccsek természetesen bevetetlenek, viszont a vártnál tisztábbak. Az egyik mellett óriási stóc Füles. Ezek szerint apám élete végéig nagy rejtvényfejtő maradt.

Pár percnél többet nem tudok bent tölteni, muszáj kimennem levegőzni. Addig is szemügyre veszem a veteményest is, ami nemhogy nincs elhanyagolva, de egyenesen takaros. Itt-ott persze már elkezdte felverni a gaz, de még így is látszik, hogy most, tavasz elején alaposan felkapálták. A borsó már ki is hajtott. Kicsit arrébb, a pottyantós mellett a sufnnak van támasztva két bicikli, mellettük pedig egy talicska. A gereblye és az ásó az ajtó mellett áll. A kasza is ott hever a gyalupadon, amit apám tákolt még kisgyerekkoromban. Az udvar végében nagy fekete folt tátong, valószínűleg itt tüzelték el a galylyakat, faleveleket, miegyebet.

Kilenc év után még mindig az az első, reflexszerű reakció, hogy családi dolgok ügyében felhívjam anyámat. Általában pörölt velem egy kicsit a telefonban, hogy miért nem hívom fel egyenesen azt, akiről tudni szeretnék, de aztán mindig örömmel vetette bele magát a mesélésbe. Vibeke szerint szentimentális dolog, hogy még mindig megvan anyám egykori száma a telefonomban. Mintha olyan közel álltunk volna egymáshoz! Én mindenesetre most is szinte nyúlnék a telefonért, hogy felhívjam anyámat. Tehetetlenül toporgok a ház előtt, és ezt a rohadt fát nézem. Mi legyen, keressem meg megint a Rezső bácsit? Úgy tudom, sosem volt nagy haverja az apámnak, pláne miután egyszer összeverekedtem az ő fiával.

Visszavezetek a lakásomba, és ruhástól befekszem az ágyba. A fával álmodok, apám a tetején ül, és valahol anyám hangját is hallom, de őt nem látom, valószínűleg eltakarja a lomb. Az álomban sokkal magasabb a fa, valószínűleg magas, hiába mászok felfelé, ugyanolyan távolinak tűnnek a felső ágak. Aztán észreveszem, hogy nem is felfelé mászok, hanem vízszintesen, mert a fa igazából kidőlt, csak olyan sűrű a lombja, hogy nem tudok kiszabadulni belőle, ezért mászok előrefelé, hogy valahol hátha ritkul. Közben apámat figyelem, látom a távolban, ahogy rejtvényt fejt, kényelmesen beackolta magát az ágak közé, és időnként kortyol egyet a fröccsből. Ez megnyugtat, hogy ilyen jól érzi magát, úgyhogy tovább mászok az ágak között, de nem egyszerű a haladás. A kisebb ágakat letöröm, a nagyobbakat viszont alig tudom félrehajtani, mert nincs hova. Aztán egyszer csak, mikor letöröm az egyik kis hajtást, meglátom mögötte anyámat, épp egy lábost törölget, kifejezéstelen arccal mered maga elé, majd hirtelen rám néz. Értetlenül bámul rám, úgy látom, kérdezni akar valamit, még a törölgetést is abbahagyja. Aztán felvonja a szemöldökét, és mond valamit. Próbálok közelebb hajolni, mert nem értem, mire ő elismétli. Most tisztán hallom, amit mond, de egy szót sem értek belőle. Egy számomra ismeretlen, talán szláv nyelven beszél. Erre én norvégul válaszolok neki: Men hva er det som skjedde? Forstår du ikke?³ De szemmel láthatóan ő sem érti, amit mondok, apám viszont váratlan kedélyességgel közbeszól, tagadószó, négy betű: ikke, hát persze! Ismét apám felé nézek, és most látom csak, mennyire összetöpörödött. Alig nagyobb egy óvodás gyerekénél. Anyám erre csak sóhajtozik, és apámra mutogatva mond valamit, de továbbra sem értem, mit. Közben az ág helyén, amit épp az imént törtem le, újabb ág kezd nőni, és alig pár másodperc múlva néhány levél is kihajt rajta. De ha kidőlt a fa, hogyhogy tovább él? Apám közben a székely himnuszt fütyüli. Pedig nem is vagyunk székelyek.

A telefon rezgésére ébredek másnap délelőtt. Zúg a fejem, mintha másnapos lennék, pedig az Erika presszó óta nem ittam semmit. Vibeke hív, de nem veszem fel. Az utolsó dolog, amit szeretnék, hogy az ő értetlenkedését hallgassam. A mosolyszünet tulajdonképpen az ő ötlete volt, én ellenkeztem. De

³ De hát mi történt? Nem érted?

most kezd egyre jobban tetszeni a dolog. Majd este visszahívom, vagy holnap. Elszaladok a boltba, aztán kifőzök magamnak egy adag gnocchit. Kiülök az erkélyre, és ott eszem meg. Elég hűvösre jár az idő, de jól esik, Norvégiában megszerettem a hideget. Elfelejtettem cigarettát venni, úgyhogy jobb híján csokoládét majszolok, és főzök hozzá egy nagy adag kávé. Örülök, hogy Hűvösvölgyön vettem lakást. Olyan csönd van itt, mint faluhelyen.

Úgy döntök, rendbe hozatom a telket. Illetve nem is hozatom – hozom. Végre valami kézzel fogható feladat! Egy ideig gondolkodom rajta, hogy esetleg meg lehetne tartani a mostani, véletlenszerűen kialakult koncepciót, és a fa köré újraépíteni a házat, de ebben még nem vagyok biztos. Először úgyis el kell vitetni a törmeléket. Kell legalább három-négy konténer. Rögtön fel is hívom az első számot, amit a neten találok. Másnapra ott lesz a három konténer. Kocsiba ülök, hogy ma is elmenjek a faluba, ám végül csak céltalanul autózok, aztán megállok egy könyvesboltnál, hogy megvegyem az éves adagomat. Meglepetten veszem kézbe egy norvég egyetemi csoporttársam magyarra fordított könyvét. Ki gondolta volna, hogy ír! Anyám is próbálkozott még korábban. Két verse meg is jelent a helyi lapban. Erre azt mondta, neki ennyi elég is. Valamiért egyikünk se bátorította, pedig nem voltak rossz versek. A bátyám fölolvasta az egyiket a temetésen, majd mondott utána egy beszédet is, végig egyes szám első személyben. A toron kérdőre vontam, hogy miért csak a maga nevében beszélt. Ezen csak mosolygott, és azt mondta: nagyfiú vagy, ha lett volna mondandód, elmondhattad volna.

Másnap ott áll a három konténer. Az egyiket a veteményesre dobták le. Azonnal tárcsázom a fickót, mire ő szabadkozik, hogy nem látták, hogy az egy veteményes. Próbálok higgadt maradni, és sikerül is megbeszélnem vele, hogy mindjárt visszaküldi az egyik emberét, aki arrébb rakja a konténert. Ismerős hangja van a hapsinak, megnézem újra, hogy is hívják. Balogh Dezső, jesszus, padtársak voltunk másodikban. Úgy tűnik, ő sem figyelt fel a nevemre. Vagy csak elfelejtette. A jó helyen álló konténerekbe mindenestre elkezdem hordani a törmeléket. Hoztam magammal maszkot, védőszemüveget, kesztyűt meg néhány elnyútt pulóvert. Megolajozom egy kicsit a talicska kerekét. Egy új slagot is vettem, így lesz mivel lespriccelni a törmeléket, hogy kevésbé szálljon a por. Körülbelül félig van az első konténer, mikor autó parkol a ház elé. Már azt hinném, hogy megjött a konténeres fickó, de hallom, hogy az illető vissza is ül az autóba, és elhajt. Mire a kerítéshez érek, már csak az utca végén indexelő Skodát látom. Úgy sejtem, valamelyik testvéremé lehet. Mintha valamelyiküknek Skodája lenne. Ebben a pillanatban megcsörren a telefonom. Egy pillanatra azt hiszem, az öcsém vagy a bátyám az, de csak Vibeke. Pár másodpercet beszélünk csak, megmondom, hogy nagyon rosszkor hív, most nem érek rá.

Miért nem jó neked itthon? Először az apámnak, aztán Vibekének vált ez szavajárásává. Apával néha össze is veszttem, amikor elkezdett tékozlófiúzni, tökéletesen elfelejtve, hogy a pénzt végső soron mindig tőlem kapták. Amíg anyám élt, csak ritkán fogadták el, félévente talán. Aztán mikor apám egyedül maradt, rendszeresebbé vált a dolog, olyannyira, hogy az utolsó pár évben már csak be volt állítva a havi százezer forint, utalta a bank minden hónap végén. Soha nem kérdeztem, mire költi. Hirtelen el-ejtem a talicskát, nagyot dörrennek benne a téglák. Ugye nem?! Apának volt egy rejtékhelye, amit egyszer véletlenül fedeztem fel, amikor orsót kerestem a pecázáshoz. Tizennégy éves lehettem, mindent tűvé tettem, míg végül felmásztam a padlásra, és folytattam a kutatást. Akkor bukkantam rá a faládára, valószínűleg ő farigcsálta. Kinyitottam, és mivel jókora láda volt, még szárnalmasabbnak tűnt az alján az a kevéske pénz. Eleve nem is sejtettem, hogy a padláson tárolunk bármit is. Soha nem szól-tam senkinek.

Odahozom a talicskát, és felcsimpaszkodok a padlásra, legalábbis ami maradt belőle. Sose volt létránk, hiszen tényleg nem használtuk semmire. A macskán kívül soha nem láttam oda fölmenni senkit. Galambszar szaga terjeng, de egyébként pont úgy néz ki, mint azon a délutánon, amikor ide tévedtem. A láda, mintha azóta sem nyúlt volna hozzá senki, ugyanott hever a kémény mellett a porban. Émelyegni kezd a gyomrom, ahogy közelíteni kezdek felé. Óriási pókhálók lógnak a tetőről. Két méterrel arrébb

már hiányzik a talaj, látni alatta az egykori konyhahelyiséget. Kinyitom a ládát, majd leülök, hogy megszámloljam a pénzt. Csak húszezresek, befőttes gumival összefogva. Hárommilliónál abbahagyom, és úgy érzem, mindjárt folyni kezd a könnyem, de végül mégsem.

Miért nem jó neked itthon? Azt hiszed, máshol jobb lesz? Aztán megsértődött, amikor tényleg jobb lett. De nemcsak ő, hanem a bátyám és az öcsém is, főleg az öcsém, akivel nagyon jóban voltunk, de onnantól kezdve, hogy elmentem, nem beszélt velem, sosem jött a telefonhoz, és mikor látogatóba jöttem, elment itthonról. Tizenöt éves korában beszéltünk utoljára, anya temetésén sem szólt hozzám. Vibeke minden születésnapomkor megkérdi, hogy a testvéreim felköszöntöttek-e. Mostanában már nem válaszolok neki, mire ő mindig elégedetten mosolyog, de közben próbál úgy tenni, mintha sajnálna. Sosem jöttem rá, miért okoz ez neki ekkora örömet. Mintha ők olyan közel állnának egymáshoz a nővérel.

Nem tudom, mi legyen a ládával. Valószínűleg azután kezdhetette el félrerakni a pénzt, hogy leégett a ház. Vajon helyre akarta hozatni? Visszaülök, és újra elkezdem számolni a pénzt. Több mint hatmillió forint. Vagyis már jóval korábban elkezdte félrerakni. Vagy ez pont az az összeg, amit a ház leégéséig halmozott fel? De miért? Mikor már kint éltem egy ideje, és elegendő megtakarításom gyűlt össze, felhívtam anyát, hogy szóljon a bátyámnak, hogy szívesen vennék nekik egy családi autót. Mert mi van, ha elfolyik Anna magzatvíze, a Trabant meg nem indul? És különben is. Anya vonakodva ugyan, de átadta az üzenetemet. Másnap felhívott a bátyám, hogy őket az nem érdekli, hogy nekem mennyi pénzem van, és ha most itt lennék, felképelne. Hogy te mekkora barom vagy, mondtam neki, és letettem. Anna viszont visszahívott másnap, hogy bízzam csak rá a dolgokat, ő majd megpuhítja a bátyámat, mert a Trabant tropára ment, eladták alkatrésznek, és nagyon jól jönne valami rendes kis autó. Valószínűleg ebbe nem kellett volna belemennem, hanem nekem kellett volna tovább próbálkoznom Vilinél. De úgyse fogadta volna el soha a segítséget. Elvégre ő volt az idősebb.

Kétharmadig töltöm a konténert, aztán hazamegyek. Gondolkodom, hogy magammal vigyem-e a ládát, de nem akarok kockáztatni. Ha Vili és Balázs mégis tudnak róla, nagyon rosszul venné ki magát, ha szó nélkül elvinném – habár a pénzt végül is én küldtem. Hazafelé menet betérek egy sörre az Erikába, jobban mondva a Hat Csöcsbe. Rezső bá épp menni készül, de azt mondja, maradhat még éppenséggel. Meghívom hát egy sörre, ő pedig bemutat a többieknek. Többnyire apám munkatársai voltak mind, a legtöbbször nem ismerem, és szerencsére nem is érdeklém. Rezső bá azt mondja, jó, hogy végre valaki elkezd felszámolni azt a kuplerájt, ami a telken van. Hát magát meg mit zavarja, kérdem erre. Mit zavar, mit zavar. Nem zavar az engem, csak úgy mondtam. Jóban voltak maguk egyáltalán? Maga meg az apám? Jóban voltunk, mondja, és maga elé néz, majd megismétli: jóban voltunk, persze. Miért ne lettünk volna jóban? Mert emlékszem, mikor verekedtem a maga fiával, akkor annyira mégse voltak jóban. Ja, az lehet, mondja, és röhög egy öblöset. Hát de mikor volt az. És a testvéreid? Azok is jönnek bontani? Mert az idősebbet azt láttam a múltkor errefele. Lehet, még nem tudom, hogy lesz, Rezső bá. Ha szerszám kell, szóljal. Szerszám? A bontáshoz? Milyen szerszám? Csákány, lapát... ilyenek. Bár a csákányom szerintem azóta is apádnál van. A második sör után az öreg azt mondja, na neki ennyi tényleg elég mára, hazamegy. De aztán csak nem indul, mered maga elé szótlanul. Ne vigyem el? Nem kell, a patak mellett hazatolom a biciklimet. Ismét hallgatunk, majd pont, mikor rászánom magam a kérdésre, Rezső bá magától kezd beszélni. Én nem tudom, miért hagyta el magát ennyire a te apád. A ruhája az mindig tiszta volt, nem is az. De láttad volna... Jobb, hogy nem láttad, Robikám. A Balázs, az járt hozzá néha. Havonta-kéthavonta. De mindig csak jött és ment. Elmenőben mindig bejött ide a Hat Csöcsbe is. Kérte, hogy figyeljünk az apjára, mert ő nem tud gyakrabban jönni, Budapesten lakik. Te hol is lakol? Külföldön, nem? Hát az meg pláne!

Este kiülök az erkélyre egy pohár borral, és nagy nehezen rászánom magam, hogy felhívjam Vibekét. Elmondom neki, hogy most, hogy belevágtunk, én is érzem, mennyire szükségünk van egy kis szünetre.

Épp ezért nem megyek haza a jövő héten. Itt maradok néhány hónapra, talán egy fél évre. Röviden elmondom, milyen állapotban van a ház, és hogy szeretném rendbe hozni. Azt mondja, nem érti, erre mi szükség. Mire én, hogy most pont ezt szeretném csinálni, kifejezetten örülök neki, hogy kétkezi munkát végezhetek. Megkérdi, hogy nő van-e a dologban. Épp kortyolok egyet a borból, mikor ezt kérdezi. Annyira meglep, hogy nyelni is elfelejték. Azok után, amit most elmondtam, neked az a kérdés jutott eszedbe, hogy nő van-e a dologban? Det er et enkelt spørsmål, Robert. Hvorfor kan du ikke svare på det?⁴ Jóéjt, Vibeke.

Másnap egy pár doboz sört találok a házban, szépen sorban állnak a tárolónak használt konyhaszekrényben. A krumpli ki lett dobva, és a polcok is le lettek takarítva. A priccsek sincsenek a helyükön, és most, hogy jobban megnézem, a nappaliból ki van hordva a sok betontörmelék. Korábban észre sem vettem, de a fán már egészen sok levél van. Kimegyek az udvarra. Az első konténer tele van pakolva téglával, a veteményesben pedig két sor teljesen ki van gazolva. Közelebb megyek, beletúrok egy kicsit a földbe. Ma reggel lehetett meglocsolva. Nem tudom, melyikük járhatott itt, de ezek szerint ők is részt akarnak venni a pakolásban. Ennek nem annyira örülök, valahogy nagyobb elégtételt jelentett volna, ha egyedül számolhatom fel ezt az egészet. Mindenesetre folytatom a bontást. Közben megtaláltam Rezső bá csákányát is. A ládát lehozom a padlásról, és a sörökkel együtt kiviszem a sufniába. A két műanyag széket és a WC-kagylót egyszerűen bevágom a konténerbe. Mielőtt elindulok haza, kiugrok a boltba, és én is veszek a házhoz egy kis üdítőt, rágcsálnivalót meg csokit.

A következő nap mintha ismét látnám a Skodát szembe jönni a főutcán, mikor a ház felé tartok. Későn veszem észre, így a vezetőt már nem tudom szemügyre venni. A háznál viszont látom, hogy a veteményesben újabb két sor lett kigazolva, megtelt a második konténer is a konyhában tornyosuló törmelék-kupaccal, a sufniában a láda mellett pedig egy cédula: „Ez mi?” Éppenséggel ki is deríthetném Vili telefonszámát, de ezen úgylis felhúzná magát, elvégre a szabályokat mindig ő diktálja, nekem pedig most nincs kedvem ellenkezni. Megfordítom a papírt, és ezt írom rá: „Holnap is délután jövök. Várj majd meg.” Aztán folytatom a bontást. Felhívom közben a konténeres Dezsőt, hogy két konténert el lehetne vinni, és hozhatna még egy ürest. Azt mondja, oké, de majd boltoljunk is. Két óra múlva meg is érkezik, és a legnagyobb meglepetésemre személyesen sem ismer meg. Nem is bánom. Indulás előtt vetek egy pillantást a veteményesre, a borsó egyre szebb.

Otthon az ágyban fekvé nézegetem a ház közepén kinőtt fáról készült képeimet. Az egyiket vagy tíz percig bámulom, majd átküldöm néhány jó barátomnak. Az egyikük rögtön válaszol. Azt kérdi, új projekt? Nagyon ideje volt már. Baromi ütős nyitókép. Azt válaszolom, köszönöm, lehet, hogy lesz folytatása. Erre visszaír: egyébként milyen fa ez? Gőzöm sincs, válaszolom. Látom, hogy Vibeke írt egy e-mailt, de úgy döntök, pár napig biztosan nem szeretnék még csak gondolni se rá. Inkább elkezdek keresgélni facebookon, hátha megtalálom az öcsémet. Végül aztán, álnéven ugyan, de rábukkanok Anna, Vili feleségének az ismerősei között. Szemüveget hord, ez új. Egyébként pedig öltönyben feszít, és meg kell hagyni, elég jól néz ki. Diszkrét, gondosan nyírt arcszőrzete van, és magabiztos a mosolya. A profilképén kívül viszont semmi sem nyilvános az adatlapján. Mit veszíthetek? Ismerősnek jelölöm. Néhány percig ülök a monitor előtt, és farkasszemet nézek a profilképével. Jóképű faszi lett belőle, szinte újságba illő a fizimiskája. Kezdetől fogva ő volt a legnépszerűbb hármunk közül. Vilmos, a derék és bölcs, Robi, a csavargó művészember, Balázs, a szívtipró és mindenki haverja. Mondjuk, nem rémlik, hogy sok szívet tiport volna, amíg itthon laktam. Zuhanyzás után látom, hogy visszajelölt, sőt rám is írt. „Na mi van, nincs semmi érdekes a tévében? ☺” Csak annyit írok neki, hogy hazajöttem egy időre, rendet akarok rakni apánál. Találkozzunk, ha ráér. Látom, hogy látta az üzenetemet, de nem válaszol. Addig is megnézem a profilját. Budapesten él, egy multinál dolgozik. El van jegyezve. Ennél a mezőnél egy fiú

⁴ Ez egy egyszerű kérdés, Róbert. Miért nem tudsz válaszolni?

nevét látom kiírva, majd rögtön meg is találom a képeiket. Mi a fene, mondom, és elkezdek nevetni, újabb és újabb nevetéshullámok jönnek, de olyan mélyről, hogy képtelen vagyok bármit is tenni ellene, a könnyem is kicsordul és a hasam is megfájdul. Aztán a nevetés abbamarad, de a könnyem tovább folyik. Visszaülök a gép elé, és elkezdem átnézni az öcsém falát.

Másnap hétfő van. Mikor megérkezek a faluba, látom, hogy a kerítés belső oldalának egy kisebb bicikli van támasztva, mellette egy hátizsák. Hátulról lapátolás hallatszik, és egy gyerek hangja. Nem lehet eldönteni, hogy énekel-e vagy csak beszél, valahol a kettő között. Lassan elindulok a ház mögé. Szia, mondom a gyerekeknek, aki megijed, bár úgy tűnik, inkább csak attól, hogy valaki énekelni látta, sőt kicsit mintha még táncolt is volna. Tíz-tizenegy éves fiú lehet, le sem tagadhatná a bátyám vonásait. Csókolom, válaszolja bizonytalanul, és a konténer mellett álló sörös doboz felé sandít. Már értem, miért van ilyen jó kedved, mondom neki kacintva. Nem tudja eldönteni, hogy mosolyogjon-e, így végül csak valamilyen határozatlan formára húzza a száját. Hogy hívnak? Mécses Andris. Én pedig Mécses Róbert vagyok, az apukád öccse. Erre elkerekedik a szeme, és őszinte döbbenettel kérdi: tényleg? Hát, tényleg. Nem tudtam, hogy apának van testvére. Egy pillanatra elfelejtek válaszolni erre bármit is, aztán gyorsan rávágom: pedig van, kettő is. Balázs meg én. És te? Mi járatban? Jöttél segíteni? Erre elmeséli, hogy ma csak ő tudott jönni, mert a bátyja hétfőn és szerdán focizik, az anyukája pedig dolgozik. Arra nem tér ki, hogy az apja miért nem jött, de inkább nem kérdezem meg. Egy ideig szótlanul állunk egymást méregetve, majd végül ő szól hozzám: ugye tényleg az apa öccsének tetszik lenni? Hát persze. Miért, nem hasonlítunk? Próbálok nem túlságosan önelégülten mosolyogni, amikor megrázza a fejét. Na mindegy, tényleg testvérek vagyunk. Csak én nem errefelé élek.

Együtt folytatjuk a bontást, és szó se róla, Andris nagyon jó erőben van, pedig elég vézna kölyök. De egy percre sem pihen, én bontok és lapátolok, ő hordja a talicskát és dobálja kifelé a téglákat. A konténert nem éri fel, de már az elején odahúzta magának a raklapokat, és arra áll fel. Pár szót beszélünk csak, elég magának való srác, de ha kérdezek, válaszol rendesen. Arra kér, ne mondjam el, hogy kibontott egy sört. Én ugyan nem mondom. De akkor bonts ki egyet nekem is. A nap végén elmajszolunk egy-egy csokit, majd azt mondja, hogy neki mennie kell, mert nincs világítás a bicajon, és haza akar érni sötétedés előtt. Holnap is eljössz?, kiabál vissza már tekerés közben. Eljövök. Akkor szia! Én is indulok lassan, csak megnézem még egyszer a telket. Már nincs sok hátra a házból. Így, hogy kezdünk eltakarítani körülötte, még nagyobbnak tűnik a fa, és mintha apró virágok kezdenének feltűnni a lombkorona tetején. Szép íve van ma este a holdnak, pont a fa fölött tűnik fel a liláskék égbolton. Készíték róla egy fényképet, a háttérben a törmelékkal, aztán indulok.

Este látom, hogy az öcsém válaszolt facebookon. Azt írja, hogy jönne ő is segíteni, csak Vilivel nem akar találkozni. Addig is mi találkozhatunk Pesten, ha még mindig ott van a lakásom. Meg is beszéljük a dolgot péntek délutánra, a Moszkva térre. Aztán búcsúzásképp még átküldöm neki a ma este lőtt fotót. Csak ennyit válaszol: ☹ basszus.

Másnap ott áll a ház előtt a Skoda. Szóval tényleg az övéké. Andris ezúttal Annával, az anyjával érkezett. Annáról most is az jut eszembe, mint mikor először megismertem: van benne valami kelta jelleg. Mintha nem evilági lenne, és nem is ebbe a korba való. Miközben tudom, hogy rendkívül gyakorlatias nő. Integet, aztán ad egy puszit is. Andris a szája elé teszi az ujját, utalva a tegnapi titkos sörözésre. Vili hol van, kérdem tőlük. Anna mosolyogva legyint. Csak láb alatt lenne itt a kerekeivel. Milyen kerekeivel? Anna arcára fagy a mosoly, és néhány másodpercig csak néz rám. Ó, hát... Kerekesszékben van. Már egy jó ideje. Sclerosis multiplex. A lábai szinte teljesen bénák. Képtelen vagyok megszólalni, kábán leülök Andris raklapjaira. A kisfiú zavartan néz rám, kényelmetlen neki a helyzet. Végül kicsúszik a száján, hogy így legalább nincs útban, úgyis olyan ügyetlen. Annából feltör valami. Andris!, csak ennyit mond, nem is annyira kiabálva, de emelt hangon, és nem lehet eldönteni, hogy a sírás vagy a nevetés kezdi rázni, de egyre jobban rázza, Andris pedig kicsit megszeppenve nézi, de aztán bátortalanul ő is

elkezd nevetni, Anna pedig ekkorra már egyenesen röhög, teli torokból, az arca tiszta könny, és közben valahogy kipréseli magából: tényleg kurva ügyetlen, Robi! Jaj... tényleg kurva ügyetlen! És tovább röhög, mi pedig Andrisal folytatjuk a lapátolást. Úgy saccoljuk, holnapra kész is leszünk.

Mielőtt elindulnánk hazafelé, Anna javaslatára beülünk egy italra a Hat Csöcsbe. Anna felhívja Botondot, a nagyobbik fiát, hogy jöjjenek ők is az apjával, itt van Robi a faluban. Egy darabig hallgatja a fiát, majd azt mondja: hát bánom is én, akkor gyere egyedül! Aztán leteszi a telefont, nagyot kortyol a sörből, és rám néz. Botond mindjárt átjön. Vili azt mondta, ezt most inkább kihagyja. Némán iszogatunk egy ideig, aztán Andris elmegy flipperezni. Anna fátyolos tekintettel mered a sörbe. Nem lesz ebből baj, Anna? Erre elmosolyodik. Milyen baj? Milyen baj, azt mondd meg nekem. Na csirió! Nem sokkal később befut Botond, nagy lakli kamasz fiú. Esetlen a mozgása, de a tekintete tiszta, a kézfogása pedig egyszerű, egyenes. Azt kérdi, ugye a cseresznyefát nem vágtuk ki? Á, szóval cseresznyefa! Ki nem találta volna! Robi bácsi, a botanikus, röhögnek kórusban. Bácsi a tudod ki. Újabb kört kérünk, Andrisnak gyereksört, Botondnak már rendeset. Norvégiáról faggatóznak, és fetrengenek a röhögéstől, mikor mondok pár norvég mondatot. Botond szakmunkásba jár, festőnek tanul. Andris atletizál. Anna osztályvezető a Sparban. Vili – nem akarok hinni a fülemnek – zeneszerző. Dokumentumfilmekhez készít zenét.

Zárórához közeledve Anna ragaszkodik hozzá, hogy náluk aludjak. Így nem vezethetsz 45 kilométert, értve vagyok? A fiúk majd alszanak egy szobában. Andris és Botond ezen hisztiznek egy kicsit, de fáradtak az igazi ellenkezéshez, ahogy én is, így fél óra múlva már Vili egyik régi pólójában fekszek Andris szobájában, a földre terített matracon. A falon számomra ismeretlen szuperhősös filmek poszterei lógnak. Tiszta, rendes házuk van. Hallom, ahogy a két fiú sutyorog egy ideig a szomszéd szobában. Aztán elcsendesednek, de én nem tudok aludni. A fényképekre gondolok, hogy talán tényleg lehetne belőlük valami. Aztán Annára gondolok, és ahogy azt kérdezte, milyen baj?

Képtelen vagyok egy helyben feküdni, muszáj kimennem a tornácra. Kellemesen lehült a levegő, nagyon jóleső, józanító hatása van. A falu illata még most is ugyanolyan. Hangosan ciripelnek a tücskök, de még így is hallom, ahogy lassan közeledik Vili kerekese széke az ajtó felé.